

Kiina, B3-kielen opetussuunnitelma (lukiossa alkava oppimäärä)

Kiinan kursseilla tutustutaan kiinankielisen alueen elämään, arkeen, juhlaan, historiaan ja nykyisyyteen. Opiskelun ohessa saatu kielen- ja kulttuurintuntemus avaa näkökulmia itäaasialaiseen maailmaan. Oppiaine antaa opiskelijalle valmiuksia osallistua kansainväliseen yhteistyöhön ja työskennellä kansainvälisissä työympäristöissä.

Kiinan erityispiirteitä ovat tonaalisuus, kirjoitusmerkit ja *pinyin*-kirjoitus. Kiinan sanoja voi ääntää neljällä eri sävelellä eli toonilla, jotka erottelevat sanojen merkityksiä. Kirjoitusmerkit ovat kehittyneet vuosituhansia vanhoista kuvamerkeistä, ja kiinan merkit ovat vanhin edelleen käytössä oleva kirjoitusjärjestelmä. Lukutaitoisuuden rajana pidetään 1500 merkin osaamista. Koska kirjoitusmerkkejä on paljon, eikä niistä näe suoraan niiden äänneasua, avuksi on kehitetty pinyin-kirjoitus. Se on latinalaisiin aakkosiin perustuva kirjoitusjärjestelmä, johon merkitään myös tavujen toonit.

Kiinan kursseilla 1–2 painotetaan suullista kielitaitoa ja kurssista 3 alkaen lisätään vähitellen myös kirjoitusmerkkien lukemista ja kirjoittamista. Kaikilla kursseilla opiskellaan ns. yksinkertaistettuja kirjoitusmerkkejä (Kiinan kansantasavallan virallinen kirjoitusjärjestelmä).

Opetuksen tavoitteet

Tavoitteena on, että opiskelija saavuttaa seuraavat taitotasotavoitteet: kuullun ymmärtäminen A 2.1, puhuminen A 2.1, luetun ymmärtäminen A 2.1, ja kirjoittaminen A 1.3.

Tavoitteena on myös, että opiskelija

- pyrkii kohdekielelle ja sen kulttuurille ominaiseen viestintään
- osaa arvioida kielitaitoaan suhteessa tavoitteisiin
- tuntee omat vahvuutensa ja kehittymistarpeensa viestijänä ja kielen opiskelijana
- osaa kehittää kielitaitoaan kehittymistarpeensa ja opiskelu- ja viestintätehtävän kannalta tarkoituksenmukaisin strategioin.

Arviointi

Oppiaineen arvioinnissa otetaan huomioon kielitaidon kaikki alueet kurssikuvausten painotusten mukaisesti.

Kurssit

1. Hyvää päivää, hauska tutustua

Kuullun ymmärtäminen ja puhuminen

Harjoitellaan tunnistamaan ja tuottamaan kiinan tooneja eli tavuintonaatioita sekä äännteitä (alukkeet ja lopukkeet). Opetellaan tunnistamaan ja tuottamaan toonillisia tavuja ja sanoja sekä harjoitellaan yleisempiä fraaseja, yksinkertaisia lauseita,

tervehdyksiä ja kysymyksiä pienten dialogien muodossa. Pinyin-kirjoitus on puhumaan oppimisen apuna. Kurssilla painotetaan puheviestintää.

Lukeminen ja kirjoittaminen

Oppilas harjoittelee lukemaan pinyinillä kirjoitettua kiinaa. Tutustutaan vähitellen kirjoitusmerkkeihin ja harjoitellaan niiden tunnistamista ja lukemista.

Kurssilla kirjoitetaan pinyin-kirjoitusta. Harjoitellaan kirjoittamaan yksittäisiä kirjoitusmerkkejä (piirtovedot) ja perehdytään alustavasti kirjoitusmerkkien rakenteeseen ja historiaan. Tutustutaan mahdollisuuksien mukaan siihen, kuinka kiinaa kirjoitetaan tietokoneella.

Sisällöt

- tervehtiminen, hyvästely ja muut arkipäivän viestintätilanteet
- esittäytyminen ja vastaavien asioiden kysyminen keskustelukumppanilta
- perhe ja lähimmät ihmissuhteet
- kiinalaiset nimet, teitittely ja perustietoja kiinalaisesta kulttuurialueesta sekä perinteisistä arvoista

2. Näin asiat hoituvat

Kuullun ymmärtäminen ja puhuminen

Jatketaan toonien ja äänteiden tunnistamisen ja tuottamisen harjoittelua. Laajennetaan perusvuorovaikutukseen tarvittavaa sanavarastoa sekä opitaan lisää kieliopin rakenteita. Sanastoa ja rakenteita harjoitellaan sekä puheen tuottamis- että kuullunymmärtämisharjoitusten avulla. Kurssilla painotetaan puheen ymmärtämistä ja puhumista. Pinyin-kirjoitus on puhumaan oppimisen apuna.

Lukeminen ja kirjoittaminen

Oppilas harjoittelee lukemaan pinyinillä kirjoitettua kiinaa. Jatketaan tutustumista kaikkein yleisimpiin yksinkertaistettuihin kiinalaisiin kirjoitusmerkkeihin sekä harjoitellaan niiden lukemista. Jatketaan kirjoitusmerkkien rakenteen ja historian opiskelua.

Kirjoitetaan pääasiassa pinyinillä. Harjoitellaan kirjoittamaan lisää yksinkertaistettuja merkkejä ja lyhyitä viestejä mahdollisuuksien mukaan tieto- ja viestintätekniikkaa

hyödyntäen. Syvennetään kirjoitusmerkkien tuntemusta aloittamalla järjestelmällinen perehtyminen niiden rakenteeseen ja historiaan.

Sisällöt

- suku, ystävät ja muut ihmissuhteet
- erilaiset jokaiset kielenkäyttötilanteet ja muut rutiinit, kuten esimerkiksi ostokset, pankki-, posti-, lääkäri-, liikenne-, majoitus- ja ateriointipalvelut
- kiinalainen ruokakulttuuri
- kollektiivisen ja individualistisen kulttuurin piirteitä

3. Vapaa-aika ja harrastukset

Kuullun ymmärtäminen ja puhuminen

Kurssilla painotetaan puheen ymmärtämistä ja puhumista. Harjoitellaan kiinan toonien sekä hankalimpien äänteiden tuottamista. Opiskellaan lisää sanastoa sekä vahvistetaan ja monipuolistetaan perusrakenteita. Edistetään oppilaan kommunikointi- ja keskustelutaitoja erilaisten viestinnällisten harjoitusten avulla.

Lukeminen ja kirjoittaminen

Luetaan pinyin-kirjoituksella kirjoitettuja tekstejä; harjoitellaan lukemaan yhä enemmän yleisimpiä kirjoitusmerkkejä. Opetellaan käyttämään kirjoitusmerkkisanakirjoja kirjoitusmerkkien ääntämistavan selvittämiseksi.

Kirjoittamisessa pääasiallinen viestintäväline on pinyin-kirjoitus. Kirjoitusmerkkien rakenteen osalta tutustutaan ns. radikaaleihin, joiden avulla oppilas pystyy selvittämään niitä sisältävien uusien merkkien merkityksen ja ääntämisen kirjoitusmerkkisanakirjoja käyttämällä. Harjoitellaan yksinkertaistettujen kirjoitusmerkkien kirjoittamista ja omien lyhyiden kirjoitusmerkeillä kirjoitettujen tekstien tuottamista tv:tä hyödyntäen. Jatketaan perehtymistä kirjoitusmerkkien historiaan.

Sisällöt

- nuorten jokapäiväisen elämän kiinnostuksen kohteet, vapaa-ajan vietto, harrastukset ja niiden yhteydessä käytettävät palvelut
- mielipiteen ilmaiseminen

4. Meillä ja muualla

Kuullun ymmärtäminen ja puhuminen

Kurssilla painotetaan puheviestintää ja vahvistetaan perusrakenteiden hallintaa. Hiotaan kiinan toonien ja äänneiden tunnistamista ja tuottamista.

Lukeminen ja kirjoittaminen

Kirjoittamistaitoa harjoitellaan yksinkertaisten viestinnällisten tehtävien avulla. Pinyin-kirjoitus on edelleen lukutekstien pääasiallinen kirjoitusmuoto, mutta kirjoitusmerkkien käyttöä lisätään vähitellen. Hyödynnetään sekä perinteisiä että sähköisiä sanakirjoja ja sanastoja tekstien kirjoittamisessa ja lukemisessa.

Sisällöt

- oman maan ja kiinalaisen kulttuurialueen ihmiset, maantiede, historia, nähtävyydet ja lomaviettomahdollisuudet

5. Ennen ja nyt

Kuullun ymmärtäminen ja puhuminen

Kurssilla painotetaan puheviestintää ja vahvistetaan perusrakenteiden hallintaa. Pidetään yllä valmiuksia tuottaa oikein kiinan tooneja ja vaikeimpia äänneitä. Näin vahvistettuja kielellisiä valmiuksia hyödynnetään vaihtelevissa keskustelu- ja kommunikointitilanteissa.

Lukeminen ja kirjoittaminen

Pinyin-kirjoitetuilla lukuteksteillä on edelleen merkittävä asema, mutta kirjoitusmerkeillä laadittujen lukutekstien osuus on yhä kattavampi. Kirjoitusmerkkien tunnistamisessa käytetään hyödyksi niin perinteisiä kuin nykYTEKNOLOGIAN kehittämia apuvälineitä.

Opitaan lisää merkkejä ja harjoitellaan niiden kirjoittamista. Harjoitellaan kirjoittamista erilaisten viestinnällisten tehtävien avulla siten, että käytetään etupäässä pinyin-kirjoitusta mutta myös kirjoitusmerkkejä.

Sisällöt

- elämää ennen ja nyt sekä yksilön että yhteiskunnan kannalta
- terveys ja hyvinvointi
- tärkeimmät kiinalaiset juhlat
- perinteinen kiinalainen lääketiede ja uskomukset

6. Opiskelu ja tulevaisuudensuunnitelmat

Kuullun ymmärtäminen ja puhuminen

Valmiutta tuottaa ja tunnistaa oikein kiinan tavuintonaatioita pidetään yllä erilaisin tooniharjoituksin. Täydennetään viestintävalmiuksia uudella sanastolla ja uusilla rakenteilla. Vahvistetaan kurssin aihepiireihin liittyvää suullista viestintää.

Lukeminen ja kirjoittaminen

Lukemisen opiskelu ja harjoittelu painottuvat aiempaa enemmän kirjoitusmerkeillä kirjoitettuihin teksteihin. Teksteissä esiintyvien tuntemattomien kirjoitusmerkkien ääntämyksen ja merkityksen selvittämisessä hyödynnetään saatavilla olevia apuvälineitä.

Opiskellaan lisää kirjoitusmerkkejä ja pyritään kirjoittamaan pieniä tekstejä kirjoitusmerkeillä. Harjoitellaan joustavasti sekä käsin kirjoittamista että tvt-avustettua tekstien tuottamista.

Sisällöt

- koulu, myöhempi opiskelu ja työelämä sekä nuorten tulevaisuudensuunnitelmat
- omien toiveiden ja suunnitelmien kuvailu
- kiinalainen koulutusjärjestelmä ja kiinan kielen ja kulttuurin jatko-opintomahdollisuudet

7. Kulttuuri

Kuullun ymmärtäminen ja puhuminen

Monipuolistetaan viestintävalmiuksia kurssin aihepiirin sanastolla ja myös autenttisilla materiaaleilla. Kurssin aihepiireinä voivat olla esimerkiksi kiinankielisten maiden kuvataide, kirjallisuus, musiikki, elokuva, teatteri tai urheilu.

Lukeminen ja kirjoittaminen

Luetaan pääosin kirjoitusmerkeillä kirjoitettuja tekstejä. Mahdollisuuksien mukaan käytetään myös autenttisia tekstejä.

Jatketaan kirjoitusmerkeillä kirjoitettujen omien tekstien tuottamista sekä käsin kirjoittaen että tvt-avusteisesti.

Sisällöt

- esimerkiksi kiinalainen kuvataide, kirjallisuus, musiikki, elokuva, teatteri tai urheilu

8. Yhteinen maapallomme

Kuullun ymmärtäminen ja puhuminen

Vahvistetaan selkeällä yleiskielellä ilmaistujen viestien ymmärtämistä ja tuottamista. Painotetaan suullisten viestien ymmärtämistä.

Lukeminen ja kirjoittaminen

Luetaan pääosin kirjoitusmerkeillä kirjoitettuja tekstejä, kuten esimerkiksi lyhyitä viestejä ja mediatekstejä sekä arkisimpia käyttöohjeita. Jatketaan yksinkertaisten viestien kirjoittamisen harjoittelua.

Sisällöt

- oman maan ja kiinalaisen kulttuurialueen yhteiskunnalliset olot
- maapallon nykytila ja tulevaisuus